

İSİM

passwd – kullanıcının parolasını günceller

KULLANIM

```
passwd [-k] [-l] [-u [-f]] [-d] [-n asgari_ömür] [-x azami_ömür]  
        [-w uyari_süresi] [-i askı_süresi] [-S] [kullanıcı]
```

AÇIKLAMA

passwd, bir kullanıcının parolasını günceller

passwd, **Linux-PAM API**'si aracılığı ile çalışmak üzere ayarlanmıştır. Aslında, **passwd**, kendisini Linux-Pam ile birlikte bir "passwd" servisi olarak başlatır ve yetkilendirme için ayarlanmış parola modüllerini kullanır. Daha sonra kullanıcının parolası güncellenir.

Bu servis için, Linux-PAM ayar dosyası, basitçe, şu şekilde olurdu:

```
#  
# bir parola güncellenmeden önce, bu önerilen parolanın sağlamlığını  
# kontrol eden passwd servisi girdisi.  
#  
passwd password requisite \  
        /usr/lib/security/pam_cracklib.so retry=3  
passwd password required \  
        /usr/lib/security/pam_unix.so use_authtok  
#
```

NOT: Bu uygulamanın düzgün çalışması için, diğer modül türlerine ihtiyaç yoktur.

SEÇENEKLER

-k

Bu seçenek, güncellemenin, sadece geçerlilik süresi bitmiş parolaları kapsadığı anlamına gelir. Kullanıcı geçerlilik süresi dolmamış parolalarını kullanmaya devam edebilir.

-l

Bu seçeneği sadece root kullanıcı kullanabilir. Belirtilen hesabı kilitlemeye yarar. Kilitleme işlemi; şifrelenmiş parolanın sözdizimi geçersiz hale getirilerek uygulanır (şifreli sözdiziminin başına ! getirmek suretiyle).

--stdin

Bu seçenek, yeni parolanın borulanabilen standart girdiden okunacağı anlamına gelir.

-u

-l seçeneğinin tersidir. Kilitlenmiş hesap parolalarının önündeki ! önekini kaldırarak, hesabı kullanıma açar. Bu seçenek, sadece root kullanıcıya tahsis edilmiştir. Ötanımlı olarak, **passwd**, parolasız bir hesap oluşturmayı reddedecektir (parola olarak sadece ! işaretine sahip bir hesabın kilidini kaldıramaz). **-f** seçeneği, bu korumayı aşmak için kullanılabilir.

-d

Bu seçenek, bir hesabın parolasını yok etmenin en kolay ve hızlı yoludur. Belirtilen hesabın parolasız açılmasını sağlar. Sadece root kullanıcı bu seçeneği kullanabilir.

-n

Kullanıcının hesabı parola için bir geçerlilik süresi tanımlanmasını destekliorsa, bu seçenekle parolanın geçerli olduğu asgari süre gün cinsinden belirtilebilir. Sadece root kullanıcı bu seçeneği kullanabilir.

-x

Kullanıcının hesabı parola için bir geçerlilik süresi tanımlanmasını destekliorsa, bu seçenekle parolanın geçerli olduğu azami süre gün cinsinden belirtilebilir. Sadece root kullanıcı bu seçeneği kullanabilir.

-w

Kullanıcının hesabı parola için bir geçerlilik süresi tanımlanmasını destekliorsa, bu seçenekle, kullanıcının parolasının zamanaşımına uğrayacağı tarihten kaç gün önceden itibaren uyarılacağı gün cinsinden belirtilebilir. Sadece root kullanıcı bu seçeneği kullanabilir.

-i

Kullanıcının hesabı parola için bir geçerlilik süresi tanımlanmasını destekliorsa, kullanıcı parolası zamanaşımına uğradıktan sonra kullanıcı hesabı tamamen iptal edilene kadar kaç gün süreyle bekleneyeceği belirtilir. Sadece root kullanıcı bu seçeneği kullanabilir.

İKİ ÖNEMLİ KURAL

Parolanızı koruyun

Parolanızı herhangi bir yere not etmeyin. Bunun yerine ezberinizde tutun. Parolanızı şifrelenmemiş bir dosya içine yazıp, ortalıkta bırakmayın. Birbirinden bağımsız parolalar kullanın. Her yere aynı parola ile üye olmayın. Bilgisayar destek veya satış görevlileri ile parolanızı paylaşmayın. Parolanızı yazarken, kimsenin sizi izlemesine izin vermeyin. Güvenli olduğuna inanmadığınız bir sistemden, parolanız aracılığı ile giriş yapmayın. Parolanız için geçerlilik süreleri tahsis edin ve parolanızı düzenli olarak değiştirin. Bir sistemdeki parolanız sizin her şeyinizdir. Bu konuda paronoyak davranmak, vurdumduymazlıktan daha mantıklı bir yöntemdir.

Tahmin edilmesi güç bir parola seçin

passwd, sizin kötü bir parola seçmenizi önlemeye çalışacaktır, fakat bu çok güvenilir bir sistem değildir. Parolalarınızı, mantıklı bir şekilde oluşturun. Herhangi bir sözlükte (hangi dilde olursa olsun) bulunabilecek kelimeler kullanmayın. Çocuğunuzun, en sevdiğiniz film kahramanınızın, evcil hayvanlarınızın, annenizin, babanızın, mekanların ve ünlü kişilerin adlarını parola olarak seçmeyin. Telefon numarası, araç plakanız, doğum tarihiniz, SSK numaranız gibi başkaları tarafından ulaşılacak bilgileri, parola olarak kullanmayın. Basit şablonlu parolalardan uzak durun. Bunun yerine, küçük ve büyük harflerin karışımından oluşan ve mümkünse içerisinde rakamlar bulunan parolalar seçin. Uzun parolalar kullanın. Noktalama işaretlerinin kullanıldığı kelime çiftleri oldukça iyi bir seçim olacaktır. Uzun ve akılda kalır bir cümlemin ilk harflerinden oluşmuş anlamsız bir kelime de oldukça iyi bir seçim sayılır.

Sistem, sizi bu iki kurala uymak konusunda biraz zorlayacaktır ama buradaki en önemli etken "insan"dır. Sistemlerin daha güvenli hale gelmesini sağlayan en önemli etken uyanık kullanıcılarıdır.

ÇIKIŞ DURUMU

Çıkış durumu olarak **0**, işlemin başarıyla tamamlandığını gösterir. Hata olduğu durumlarda **1** ile çıkar. Metin olarak çıktılabilen hatalar standart hataya yazılır.

UYUMLULUK

Linux-PAM (Linux için Eklenebilir Kimlik Kanıtlama modülleri).

Şayet, elinizdeki Linux-PAM sürümü, Linux dosya sistemi standartları ile uyumlu ise, modülleri `/usr/lib/security` dizini (örnekte gösterilen) yerine `/lib/security` altında bulabilirsiniz.

İLGİLİ DOSYALAR

/etc/pam.d/passwd – **Linux-PAM** yapılandırma dosyası

YAZILIM HATALARI

Bilinen herhangi bir yazılım hatası yoktur.

İLGİLİ BELGELER

pam_chauthok (2), **pam (8)**.

Linux-PAM ile bu uygulamanın birlikte nasıl yapılandırıldığı hakkında daha ayrıntılı bilgiyi

<http://parc.power.net/morgan/Linux-PAM/index.html>

adresindeki, **Linux-PAM System Administrators' Guide** içinde bulabilirsiniz.

YAZAN

Cristian Gafton <gafton (at) redhat.com> tarafından yazılmıştır.

ÇEVİREN

Yalçın Kolukisa <yalcink01 (at) yahoo.com>, Aralık 2003

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı <<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>> adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Özgün belgedeki telif hakkı beyanı

Copyright Red Hat, Inc., 1998, 1999, 2002.

Redistribution and use in source and binary forms, with or without modification, are permitted provided that the following conditions are met:

1. Redistributions of source code must retain the above copyright

notice, and the entire permission notice in its entirety, including the disclaimer of warranties.

2. Redistributions in binary form must reproduce the above copyright notice, this list of conditions and the following disclaimer in the documentation and/or other materials provided with the distribution.

3. The name of the author may not be used to endorse or promote products derived from this software without specific prior written permission.

ALTERNATIVELY, this product may be distributed under the terms of the GNU Public License, in which case the provisions of the GPL are required INSTEAD OF the above restrictions. (This clause is necessary due to a potential bad interaction between the GPL and the restrictions contained in a BSD-style copyright.)

THIS SOFTWARE IS PROVIDED “AS IS” AND ANY EXPRESS OR IMPLIED WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE ARE DISCLAIMED. IN NO EVENT SHALL THE AUTHOR BE LIABLE FOR ANY DIRECT, INDIRECT, INCIDENTAL, SPECIAL, EXEMPLARY, OR CONSEQUENTIAL DAMAGES (INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, PROCUREMENT OF SUBSTITUTE GOODS OR SERVICES; LOSS OF USE, DATA, OR PROFITS; OR BUSINESS INTERRUPTION) HOWEVER CAUSED AND ON ANY THEORY OF LIABILITY, WHETHER IN CONTRACT, STRICT LIABILITY, OR TORT (INCLUDING NEGLIGENCE OR OTHERWISE) ARISING IN ANY WAY OUT OF THE USE OF THIS SOFTWARE, EVEN IF ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

Copyright (c) Cristian Gafton, 1998, <gafton@redhat.com>